

ಏಕ್ರಾ

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಚಳವಳಿಗಳು, ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ, ಕಲಾಸಕ್ತರಿಗೆ 'ಮರ' (maraa.in) ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆ ಪರಿಚಿತ. ಏಕ್ರಾ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕಿಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರು. ದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿದೆ.

ಕನಸುಗಳ ಮೂಟೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟವರಂತೆ ಸದಾ ಚರಪಡಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಏಕ್ರಾ. ಆದರೆ ಇವರ ನೆತ್ತಿ ಮೇಲಿನ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವು ಸ್ವಂತದ ಕನಸುಗಳಲ್ಲ; ಅವು ಸಮಾಜದ ಸಮಾನತೆಯ ಕನಸುಗಳು. ಇವರ ಚರಪಡಿಕೆಯೂ ಸ್ವಂತಕ್ಕಲ್ಲ; ತಮ್ಮ ನೋವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಧ್ವನಿಯಾಗುವ ತುಡಿತದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿರುವಂಥವು.

ಸಿನಿಮಾ, ಮಾಧ್ಯಮ, ಕಲೆ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಏಕ್ರಾ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಹುಳುಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಸಾಧನಗಳು ಎಂದೇ ನಂಬಿದವರು. 2008ರಿಂದ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸರರ ಜತೆ 'ಮರ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಗಮನಾರ್ಹ. ಬೆಂಗಳೂರು

ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಬಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು, ನಾಗರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಲವು ಅನಾಮಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ, ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಾಗೃತ ಸ್ಥಳಗಳ ಸಂಚ್ಛೆಯನ್ನೂ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2009ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರೊ ಕಾಮಗಾರಿ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸರಿದು ಹೋಗುವ, ನೆಲದೊಳಗೆ ನುಸುಳಿಹೋಗುವ ಮೆಟ್ರೊ ರೈಲಿನ ವೈಭವದ ಕುರಿತು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏಕ್ರಾಗೆ

ಆ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕುರಿತು ಕುತೂಹಲ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಏಕ್ರಾ, ಯಶಸ್ವಿನಿ ಎಂಬ ಸ್ನೇಹಿತೆಯ ಜತೆಗೂಡಿ ಅಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬದುಕಿನ ಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವ ಕಿರುಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಕಿರುಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಾನಗರದ ಅಜ್ಞಾತಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಹೆಸರು 'ಬಿಹೈಂಡ್ ದಿ ಟಿನ್ ಶೀಟ್'. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕ್ರಾ, ಯಶಸ್ವಿನಿ ಮೂರು ಕಿರುಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ, ಬದುಕು, ಕನಸು, ನೋವು, ಹತಾಶೆ, ಮುಗ್ಧತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ರೋಚಕವಾಗಿ ಕೇಳುವ ದವ್ವದ ಕಥೆಗಳು, ನಿರೀಕ್ಷೆ ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿನಿಮಾ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರ ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೆಣೆದ ಚಿತ್ರಗಳಿವು.

2014ರಲ್ಲಿ ಏಕ್ರಾ 'ಬಿಹೈಂಡ್' ಎಂಬ ಕಿರುಚಿತ್ರವನ್ನೂ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಮಗನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಾಯಿಯ ತಲ್ಲಣಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

'ಬಳಿಕೆಂಪ' ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಈರೋಡರ ಮೇಲೆ ಅನಾಮಿಕ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳೊಬ್ಬಳು ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದು ನೆನಪಿರಬಹುದು. ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಡದ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ನೋವಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಏಕ್ರಾ ತಮ್ಮ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ್ದೂ ಅವರ ಕಾಳಜಿಗೆ ನಿದರ್ಶನದಂತಿದೆ.

ಮಂಜುಳಾ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ

ಭರತನಾಟ್ಯ ಹಾಗೂ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಸಹೃದಯರ ಗಮನಸೆಳೆದಿರುವ ಮಿದುಷಿ ಮಂಜುಳಾ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕರಾವಳಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಗಮನಸೆಳೆದಿರುವ ಕಲಾವಿದೆ.

2018ರಲ್ಲಿ 'ರಾಧಾ' ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ತೆರೆದಿಡುವ ಮಂಜುಳಾ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಲಾರಸಿಕರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಇದೀಗ ಜಯದೇವನ ಅಷ್ಟಪದಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಭರತನಾಟ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸದಾ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಂಜುಳಾ ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ 'ನಾಟ್ಯರಂಗ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಷ್ಯ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ನೃತ್ಯ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭರತಗಾಥಾ, ಯಶೋಧರ, ಕೃಷ್ಣ ಸಖಿ ಮುಂತಾದ ರಂಗಭಾಷ್ಯ ನೃತ್ಯ ರೂಪಕಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರದರ್ಶನದಷ್ಟೇ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಜ್ಞಾನವೂ ಮಂಜುಳಾ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. 'ತುಳುನಾಡ ಜನಪದ ಕುಣಿತ ಹಾಗೂ ಅಭಿಜಾತ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಆನ್ವಯಿಕ ಸಾಧ್ಯತೆ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಗೌರವ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನೇಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲರು ಕೂಡ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಮಂಜುಳಾ ಅವರ ಹುಟ್ಟೂರು. ಅಪ್ಪ ಅಚ್ಯುತ ಆಚಾರ್ಯ. ಅಮ್ಮ ವಿಮಲಾ. ಡಿಪ್ಲೊಮಾ, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಓದು ಅವರ ಜೊತೆಗಿದೆ. ಮಿದುಷಿ ಶಾರದಾಮಣಿ ಶೇಖರ್ ಮಾರ್ಗಶರನದಲ್ಲಿ ಭರತನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವತ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುರುಗೋಪಿನಾಥ್ ತ್ರಿವೇಂದ್ರಮ್ ಅವರು ಕಳೆದ ಕಲೆಯ ಗುರು.

'ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕಲಾಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿದ್ಯಾಭೂಷಣರು ಆಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆಗಿದ್ದರು. ಪದ್ಮಾಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅವರಂತಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಯಕರ ಕಛೇರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನೊಳಗೆ ಕಲೆಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿವೆ' ಎನ್ನುವ ಮಂಜುಳಾ, ಸದಾ ಹೊಸತನಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ ಕಲಾವಿದೆ.

